

Sněhová kalamita

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Letošní zima s vydatnou sněhovou nadílkou způsobila rozsáhlé škody v borových porostech našeho regionu.
- ❖ Poškozeny jsou lesy od Hradce Králové přes Vysoké Chvojno, Borohrádek, Týniště nad Orlicí, Kostelec nad Orlicí až po Vysoké Mýto.
- ❖ Na vině byl průběh počasí, kdy došlo ke sněžení, následnému dešti, opakovanému sněžení a silnému mrazu.

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Sněhovou kalamitu v borových porostech nepamatuje několik generací lesníků, a přesahuje dlouhodobě rámec **100** let.
- ❖ Mokrý a těžký sníh v našich lesích způsobil značné škody. V porostech dlouhodobě leželo cca **50-60 cm** zledovatělého sněhu.
- ❖ Odhadovaná plocha poškozených porostů, kde vznikne holina, bude přes **18 ha**, objem zničeného dřeva bude mnohonásobně přesahovat naši roční těžbu (její maximální výše **7800 m³**).

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Původně odhadované množství cca 16.100 m³ bude překročeno, současně je zpracováno více jak 20.000 m³ borového dřeva na ploše více jak 800 ha což je téměř 70 % celého lesního majetku.
- ❖ Nejvíce jsou poškozeny borové porosty ve věku 10-60 let, nejkritičtější věk je 20-50 let. Poškození ovšem bylo i v porostech starších a to i ve věku přesahujících 100 let kde došlo k ulámaní vrcholové části.
- ❖ K poškození v mladších borových porostech došlo v důsledku nepříznivého štíhlostního koeficientu jedinců v tomto věku, kde u křehčího borového dřeva hmotnost těžkého mokrého sněhu, při teplotách kolem 0°C, přesáhla mez pevnosti dřeva.

Postup likvidace je následující:

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Při zpracování kalamity nechceme velkoplošně zasahovat do struktury porostů, bohužel na již zmíněných cca 18 ha bude vzhled k charakteru toto nutné.
- ❖ Kalamitu chceme v maximální míře zpracovat do 30.6., přesto víme, že celkové zpracování bude minimálně do konce roku.
- ❖ Velká náročnost na zpracování je v tom, že se musí zpracovat dřevo na výměře více než 800 ha, tzn. 70 % celého majetku.
- ❖ Její důsledky, zejména skupinové rozvrácení kvalitních porostů borovice, snížení zakmenění a vznik neproduktivních holin v mlazinách a tyčkovinách nás budou provázet ještě desítky let.
- ❖ K urychlenému zpracování nás nutí druh dřeva - borovice, která při oteplení začíná modrat a dochází k významné finanční ztrátě.

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Pro urychlené zpracování jsou v současné době používány **3** těžební stroje (harvestory), dvě vyvážecí soupravy najatých firem a dva naše vyvážecí prostředky. Kromě těžebních strojů pomáhají roztroušenou kalamitu zpracovávat dva dřevaři.
- ❖ Výběr firem byl proveden poptávkovým řízením s výběrem takových, které jsou schopny v co nejkratším termínu zpracovávat dřevo, pokud možno za nejnižší možné ceny za prováděné práce, dále s možností část hmoty profinancovat vzájemným zápočtem (služba - dřevo). Rozhodující pro výběr byla i velikost strojů.
- ❖ Mladé porosty jsou zpracovávány s použitím nejmenšího pásového harvestoru, starší porosty zpracovávají dva střední stroje.
- ❖ Klest na plochách se soustředěnou kalamitou bude likvidován vyvážením klestu a následným štěpkováním.
- ❖ Předpokládáme i se zájmem spoluobčanů o samovýrobu palivového dřeva.
- ❖ Náročnost a především rychlost zpracování bude klást nároky i THP pracovníky. Za normálních podmínek prodáváme dřevo (cca **6800 m³**) za rok, nyní množství cca **20.000 m³** za **4** měsíce.

Co negativního přinese
kalamita?

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ V roce 2010 poklesne průměrné zpeněžení dřevní hmoty ve vztahu k vyráběným sortimentům a významně stoupnou náklady na zpracování.
- ❖ Vzrostou náklady na potěžební úpravu porostů (vyjeté koleje po těžebně-dopravních strojích), nutné bude znovu opravit síť cest, které vzhledem k letošnímu mokrému počasí jsou ve špatném stavu.
- ❖ V dalších letech vzroste úkol prvního zalesnění a významně se povýší i prostředky na další péči o zrekonstruované plochy (nátěr, ožínání, oplocení a znovu výchovné zásahy, v některých částech budou nutné meliorovat vytěžené plochy.
- ❖ Tyto rozvrácené porosty budou minimálně následujících 10 let náchylné na další poškození větrem, sněhem, ale i lesními škůdci.
- ❖ V následujících dvou až třech letech dojde k výraznému omezení těžeb z toho důvodu, abychom srovnali těžbu na úroveň celého decenálního plánu.
- ❖ Předpokládaný zisk finančních prostředků z letošního roku použijeme na financování prací v následujících dvou letech.
- ❖ Velikost kalamity významně ovlivní finanční tok prostředků v následujících letech platnosti LHP (zbývá ještě 6 let).

Lze vůbec vyčíslit ztráty?

Sněhová kalamita v lesích

8. - 11. 1. 2010

- ❖ Vzhledem k charakteru kalamity tzn. věkovému složení, celkovému množství, velkému množství holin, ztrátě na přírůstu dřeva lze finanční ztrátu velmi těžce vyčíslit, ale bude se jednat o desítky milionů.
- ❖ Dotační podpora z KÚ vychází z pravidel na dotace, které jsou neměnné již 2 roky a platí až do roku 2013, lze je použít pouze na vybrané pěstební práce.
- ❖ Existují dotace kombinované stát - EU, zde ovšem vyřízení veškerých dokladů trvá až rok. Tyto dotace ovšem pokryjí jen z části náklady na těžební práce a částečně na zalesnění.
- ❖ Těžkopádnost získání dotací jsme si ověřili v minulých letech při Kyrilu a Ěmě. Kombiné dotací z obou zdrojů nelze využít.